

KIISTAKYSYMYKSIÄ

JULKINEN PUOLUE JA MARXILAISET

„Pravda” №№ 85, 95, 110, 122, 124 ja 126;
 huhtikuun 12 ja 26 pnä,
 toukokuun 15, 29 ja 31 pnä
 sekä kesäkuun 2 pnä 1913
 Allekirjoitus: V. I.

Julkaistaan „Pravda” lehden
 tekstin mukaan, joka on tarkistettu
 vertaamalla „Marxilaisuus ja
 likvidaattoruus” kokoelman tekstiin,
 11 osa, Pietari, 1914

I. VUODEN 1908 PÄÄTÖS

Se taistelu, jota käydään „Pravdan” ja „Lutshin” välillä, tuntuu useista työläisistä turhulta ja miltei käsittämättömältä. On luonnollista, etteivät lehden eri numeroiden väittelyartikkelit erinäisistä, joskus sangen yksityisluontoisista kysymyksistä anna täydellistä kuvaa taistelun kohteista ja sisällöstä. Siitä johtuu työläisten oikeutettu tyytymättömyys.

Ja kuitenkin likvidaattoruutta koskeva kysymys, jonka johdosta taistelua käydään, on nykyhetkellä työväenliikkeen tärkeimpiä ja tähdellisimpiä kysymyksiä. Työmies ei voi olla luokkatietoinen, ellei hän perehdy seikkaperäisesti tähän kysymykseen, ellei hän muodosta siitä itselleen määrättyä käsitystä. Työmies, joka tahtoo ratkaista itsenäisesti *oman* puolueensa kohtalot, ei viittaa kintaalla väittelylle, vaikkei se ensi näkemältä olekaan aivan käsitettävää, vaan ryhtyy vakavasti etsimään totuutta ja kaivaa sen esille.

Miten löydetään totuus? Miten toisilleen ristiriitaisista mielipiteistä ja väitteistä saadaan selvyys?

Jokainen järkevä ihminen käsittää, että jos käydään kiihvasta taistelua mistä asiasta hyvänsä, niin totuuden selville saamiseksi ei saa rajoittaa kiistapuolien lausuntoihin, vaan on itse tarkastettava *tosiasiat* ja *asiakirjat*, on itse otettava selvä siitä, onko olemassa *todistajain* lausuntoja ja ovatko nuo lausunnot luotettavia.

Kieltämättä tämä ei aina käy helposti. On paljon „helppompaa” uskoa siihen, mitä joutuu tai *sattuu* kuulemaan, mistä huudetaan „julkisemmin”, ja muuhun sellaiseen. Mutta sellaisia ihmisiä, jotka tyytyvät tähän, sanotaan „köykäisiksi”, mitättömiksi ihmisiksi, eikä kukaan ota heitä

vakavalta kannalta. Ilman määrättyä *itsenäistä* työtä ei voida päästä selville totuudesta ainoassakaan vakavassa kysymyksessä, ja se, joka pelkää työtä, riistää itse itseltään mahdollisuuden saada selville totuuden.

Siksi käännyimme vain niiden työläisten puoleen, jotka eivät pelkää tuollaista työtä, jotka ovat päättäneet *itsenäisesti* päästä selville asiasta ja yrittää *löytää tosiasioita, asiakirjoja ja todistajain lausuntoja*.

Ennen kaikkea herää kysymys, mitä on likvidaattoruus? Mistä tuo sana on tullut ja mitä se merkitsee?

„Lutsh” sanoo, että puolueen likvidoinen, siis puolueen hajalle laskeminen, hajottaminen, puolueesta luopuminen on pelkkää ilkeämielistä keksintöä. „Ryhmäkuntalaiset” bolshevikit ovat muka keksineet sen menshevikkejä vastaan!

„Pravda” sanoo, että koko puolue on yli neljän vuoden ajan tuominnut likvidaattoruuden ja taistellut sitä vastaan.

Kuka on oikeassa? Miten totuus on löydettävissä?

Ainoa keino ilmeisesti on se, että haetaan esille puolueen *historiasta* tosiasiat ja asiakirjat viimeisten 4 vuoden ajalta, vuodesta 1908 vuoteen 1912, jolloin likvidaattorit *lopullisesti erkanivat* puolueesta.

Juuri nuo neljä vuotta, jolloin nykyiset likvidaattorit *olivat vielä* puolueessa, ovat tärkein kausi sen *tarkistamiseksi*, mistä ja millä tavalla likvidaattoruus-käsite on ilmestynyt.

Tästä seuraa ensimmäinen ja tärkein johtopäätös: se, joka puhuu likvidaattoruudesta *sivuuttaen* tosiasiat ja *puolueen* asiakirjat vuosilta 1908—1911, salaa totuuden työläisiltä.

Mitä sitten ovat nuo tosiasiat ja puolueen asiakirjat?

Ennen kaikkea *puolueen päätös*, joka tehtiin joulukuussa vuonna 1908. Elleivät työläiset halua, että heitä kohdellaan kuin lapsia, joille syötetään kaikenlaisia satuja ja perättömiä juttuja, niin heidän on kysyttävä neuvonantajiltaan, johtajiltaan tai edustajiltaan, tekikö *puolue* joulukuussa vuonna 1908 *päätöksen* likvidaattoruutta koskevasta kysymyksestä ja minkälainen se päätös on?

Siinä päätöksessä on *tuomittu* likvidaattoruus ja *selitetty*, mitä se on.

Likvidaattoruus on „puoluesivistyneistön erään osan yritystä *likvidoida*” (s.o. laskea hajalle, hävittää, kumota, lakkauttaa) „olemassaoleva puoluejärjestö ja korvata se muodoltaan hataralla yhdistymisellä *legaalisuuden*” (s.o.

laillisuuden, „julkisen” olemassaolon) „puitteissa hinnalla millä hyvänsä, vaikkapa sitä varten olisi *ilmeisesti luovuttava* puolueen *ohjelmasta, taktiikasta ja perinteistä*” (s.o. entisestä kokemuksesta).

Sellaisen päätöksen teki puolue likvidaattoruudesta yli neljä vuotta sitten.

Tästä päätöksestä nähdään selvästi, mikä on likvidaattoruuden olemus ja miksi se tuomitaan. Sen olemuksena on *luopuminen* „maalalaisuudesta”, sen likvidoiminen, sen *korvaaminen* muodoltaan hataralla yhdistymisellä laillisuuden puitteissa hinnalla millä hyvänsä. Puolue *ei* siis lainkaan tuomitse legaalista (laillista) toimintaa ja sen välttämättömyyden korostamista. Puolue tuomitsee — ja tuomitsee ehdottomasti — vanhan puolueen *korvaamisen* jollakin muodoltaan hataralla, „julkisella”, jota ei voida nimittää puolueeksi.

Puolue ei voi olla olemassa, ellei se puolusta olemassaoloaan, ellei se taistele ehdottomasti niitä vastaan, jotka sitä likvidoivat, hävittävät, jotka eivät tunnusta sitä, jotka luopuvat siitä. Tämä on itsestään selvää.

Sille, joka luopuu olemassaolevasta puolueesta jonkin uuden nimessä, on sanottava: koettakaa, rakentakaa uusi puolue, mutta vanhan, nykyisen, olemassaolevan puolueen jäseniä te ette voi olla. Sellainen on puolueen joulukuussa 1908 tekemän päätöksen ajatus, ja on ilmeistä, että muunlaista päätöstä puolueen olemassaoloa koskevasta kysymyksestä ei voinut ollakaan.

Likvidaattoruus on tietysti *sidottu* aatteellisesti *luopuruuteen, ohjelmasta ja taktiikasta luopumiseen, opportunistisiin*. Siihen on viitattukin edellä mainitun päätöksen loppuosassa. Mutta likvidaattoruus ei ole *vain* opportunistia. Opportunistit johtavat puoluetta väärälle, porvarilliselle tielle, liberaalisen työväenpolitiikan tielle, mutta he *eivät luovu* puolueesta, eivät likvidoi sitä. Likvidaattoruus on *sellaista* opportunistia, joka menee niin pitkälle, että *luopuu* puolueesta. On itsestään ymmärrettävää, että puolue ei voi olla olemassa, jos se *pitää riveissään* nekin, jotka eivät tunnusta sen olemassaoloa. Yhtä ymmärrettävää on sekin, että luopuminen maanalaisesta toiminnasta nykyisissä oloissa on samaa kuin luopuminen vanhasta puolueesta.

Herää kysymys, miten likvidaattorit suhtautuvat tähän päätökseen, jonka puolue teki vuonna 1908?

Siinä on kysymyksen ydin, sen avulla voidaan tarkastaa likvidaattorien vilpittömyys ja poliittinen rehellisyys.

Eikä kukaan heistä, jos ei ole kadottanut järkeään, ryhdy kieltämään sitä tosiasiaa, että puolue teki sellaisen päätöksen ja ettei sitä ole kumottu.

Ja nyt likvidaattorit kieroilevat joko sivuuttamalla kysymyksen ja *vaikenemalla* työläisten edessä päätöksestä, jonka puolue teki vuonna 1908, tahi kirkumalla (usein herjaussanoja käyttäen), että se on bolshevikkien toimesta hyväksytty päätös.

Mutta herjaussanat paljastavat vain likvidaattorien heikkouden. On olemassa *puolueen päätöksiä*, jotka on hyväksytty *menshevikkien* toimesta,— sellainen on esimerkiksi kunnallistamista koskeva päätös, joka hyväksyttiin Tukholmassa vuonna 1906⁴². Se on yleisesti tunnettua. Monet bolshevikit eivät ole tuon päätöksen kannalla. Mutta kukaan heistä ei kiellä sitä, että se on *puolueen päätös*. Aivan samoin myöskin vuonna 1908 hyväksytty päätös likvidaattoruudesta on *puolueen päätös*. Kaikenlainen kieroilu tässä kysymyksessä ei ole mitään muuta kuin sitä, että halutaan johtaa työläiset harhaan.

Se, joka haluaa tunnustaa puolueen muutenkin kuin sanoissa, ei siedä tässä asiassa mitään kieroilua ja löytää likvidaattoruudesta tehtyä *puolueen päätöstä* koskevan totuuden. Vuodesta 1909 lähtien tätä päätöstä ovat kannattaneet *kaikki puoluemies-menshevikit* Plehanovin johdolla, joka niin „Dnevnik” julkaisussaan kuin myös monissa muissa marxilaisissa julkaisuissa on selittänyt monta kertaa ja riittävän selvästi, että puolueessa ei voi olla se, joka sitä likvidoi.

Plehanov on ollut ja on edelleenkin menshevikki. Siis likvidaattorien tavanomaiset viittailut siihen, että vuonna 1908 tehty puolueen päätös on luonteeltaan „bolshevistinen”, ovat kaksin verroin vääriä.

Mitä enemmän me tapaamme „Lutshissa” tai „Nasha Zarjassa” likvidaattorien herjaussanoja Plehanovia vastaan, sitä selvemmin tuo kaikki todistaa sen, että likvidaattorit ovat väärässä, että he yrittävät melulla, huudolla ja hävätystyjuutuilla hämätä totuuden. Tuollaisilla menetelmillä onnistutaan toisinaan lyömään heti alussa alokas pökerryksiin, mutta työläiset ottavat kuitenkin itse selvän asiasta ja viittaavat pian kintaalla herjauksille.

Onko työläisten yhtenäisyys välttämätöntä? On, se on välttämätöntä.

Onko työläisten yhtenäisyys mahdollista ilman työväenjärjestön yhtenäisyyttä? On selvä, että se ei ole mahdollista.

Mikä häiritsee työväenpuolueen yhtenäisyyttä? Kiista likvidaattoruudesta.

Työläisten on siis tehtävä itselleen selväksi tuo kiista voidakseen *itse* ratkaista puolueensa kohtalon ja *suojataksaan puolueen*.

Ensimmäinen askel siihen on se, että tutustutaan *puolueen ensimmäiseen* likvidaattoruutta koskevaan päätökseen. Työläisten on tunnettava hyvin tämä päätös ja harkittava sitä huolellisesti heittämällä syrjään kaikenlaiset yritykset kiertää kysymystä tai poiketa siitä toisaalle. Jokainen työläinen, harkittuaan tätä päätöstä, alkaa käsittää, mikä on likvidaattoruutta koskevan kysymyksen olemus, miksi tämä kysymys on niin tuiki tärkeä ja „kipeä”, miksi puolue taantumuskautena on yli neljä vuotta käsitellyt sitä.

Seuraavassa kirjoituksessa tarkastelemme puolueen toista tärkeää, likvidaattoruutta koskevaa päätöstä, joka hyväksyttiin kolme ja puoli vuotta sitten, ja sen jälkeen siirrymme käsittelemään kysymyksen nykyistä tilaa luonnehtivia tosiasioita ja asiakirjoja.

II. VUODEN 1910 PÄÄTÖS

Ensimmäisessä kirjoituksessa („Pravda” № 289) esitimme ensimmäisen ja tärkeimmän asiakirjan, johon on tutustuttava kaikkien niiden työläisten, jotka haluavat saada selville totuuden nykyisessä kiistassa, nimittäin: puolueen joulukuussa vuonna 1908 tekemän päätöksen likvidaattoruudesta.

Nyt esitämme ja tarkastelemme toista, yhtä tärkeää, kolme ja puoli vuotta sitten, tammikuussa 1910 hyväksyttyä puolueen päätöstä samasta kysymyksestä. Tällä päätöksellä on erikoinen merkitys sen vuoksi, että se hyväksyttiin *yksimielisesti*: poikkeuksetta kaikki bolshevikit, sitten kaikki niin sanotut vperjodilaiset ja vihdoin (tämä on tärkeintä) poikkeuksetta *kaikki* menshevikit ja nykyiset likvidaattorit sekä kaikki „kansalliset” (s.o. juutalaiset, puolalaiset ja latvialaiset) marxilaiset hyväksyivät tämän päätöksen.

Esitämme kokonaisuudessaan tärkeimmän kohdan tästä päätöksestä:

„Se historiallinen tilanne, jossa sosialidemokraattinen liike porvarillisen vastavallankumouksen aikakaudella tapahtuu, synnyttää kiertämättä proletariaattiin kohdistuvan porvarillisen vaikutuksen ilmauksena toisaalta sen, että kielletään illegaalinen sosialidemokraattinen puolue, väheksytään tämän osuutta ja merkitystä, yritetään tyypistää johdonmukaisen sosialidemokratian ohjelma- ja taktiikkatehtäviä ja tunnuksia j.n.e.; toisaalta sen, että kielletään sosialidemokraattien Duumassa suorittama työ ja laillisten toimintamahdollisuuksien hyväksikäyttäminen, että ei käsitetä kumpienkin olevan tärkeitä eikä osata mukauttaa johdonmukaista sosialidemokraattista taktiikkaa nykyisen ajankohdan omalaatuisiin historiallisiin oloihin j.n.e.

Socialidemokratian taktiikan erottamattomana aineksena näissä oloissa on se, että nuo molemmat poikkeamat voitetaan laajentamalla ja syventämällä sosialidemokraattista toimintaa proletariaatin luokkataistelun kaikilla aloilla ja selittämällä kummankin poikkeaman vaarallisuus”⁴³.

Tästä päätöksestä nähdään selvästi, että kolme ja puoli vuotta sitten kaikkien marxilaisten, poikkeuksetta kaikkien virtausten, oli tunnustettava *yksimielisesti* kaksi *poikkeamaa* marxilaisesta taktiikasta. Kumpikin poikkeama tunnustettiin *vaaralliseksi*. Kumpaakaan poikkeamaa ei selitetty satunnaisesti, joidenkin yksilöiden pahasta tahdosta johtuvaksi, vaan sen „*historiallisen tilanteen*” aiheuttamaksi, jossa työväenliike tapahtuu meidän aikanamme.

Eikä siinä vielä kaikki. Yksimielisesti hyväksytyssä puoluepäätöksessä on osoitettu noiden poikkeamien *luokkasynnytyserä* ja merkitys. Sillä marxilaiset eivät rajoitu pelkäämään, sisällyksettömästi viittaamaan hajaannukseen ja rappeutumiseen. Kaikki näkevät, että monien demokratian ja sosialismin kannattajain mielissä on vallalla hämmennys, uskon puute, masentuneisuus ja neuvottomuus. Mutta se ei riitä, että tuo tunnustetaan. On käsitettävä, mikä on hajaannuksen ja rappeutumisen *luokkapohja*, mitkä ei-proletaarisen ympäristön *luokkaedut* pitävät yllä „epäsopua” proletariaatin ystävien keskuudessa.

Kolme ja puoli vuotta sitten hyväksytyssä puolueen päätöksessä on vastattu tähän tärkeään kysymykseen: *poikkeamia* marxilaisuudesta synnyttää „porvarillinen vastavallankumous”, niitä synnyttää „*proletariaattiin kohdistuva porvarillinen vaikutus*”.

Mitkä sitten ovat nuo poikkeamat, jotka uhkaavat saattaa proletariaatin porvariston vaikutuksen alaiseksi? Toinen

noista poikkeamista, joka liittyy „vperjodilaisuuteen” ja joka kieltää Duumassa harjoitettavan sosialidemokraattisen työn sekä laillisten toimintamahdollisuuksien hyväksikäyttämisen, *on kadonnut melkein olemattomiin*. Kukaan sosialidemokraateista ei propagoi Venäjällä enää näitä virheellisiä, epämarxilaisia katsantokantoja. „Vperjodilaiset” (muun muassa Aleksinski y.m.) ovat alkaneet toimia „Pravdassa” rinnan puoluemies-menshevikkien kanssa.

Toinen *poikkeama*, johon puolueen päätöksessä on viitattu, on juuri *likvidaattoruus*. Se selviää viittauksista maanalaisen toiminnan „kieltämiseen” sekä sen osuuden ja merkityksen „väheksymiseen”. Käytettävissämme on vihdoin mitä tarkin asiakirja, joka julkaistiin *kolme vuotta* sitten ja jota ei kukaan ole kumonnut, asiakirja, joka on lähtöisin *kaikilta* „kansallisilta” marxilaisilta ja Trotskilta (todistajilta, joita parempia likvidaattorit eivät voi kuvitellakaan); tuossa asiakirjassa on sanottu suoraan, että „itse asiassa olisi toivottavaa, että päätöslauselmassa mainittua virtausta nimittettäisiin *likvidaattoruudeksi*, jota vastaan *on taisteltava*”...

Siis tässä on tärkein perustosiasia, mikä on tunnettava jokaisen, joka haluaa päästä selville nykyisestä kiistasta: kolme ja puoli vuotta sitten puolue tunnusti *yksimielisesti likvidaattoruuden* „vaaralliseksi” poikkeamaksi marxilaisuudesta, poikkeamaksi, jota vastaan on taisteltava ja joka on „*proletariaattiin kohdistuvan porvarillisen vaikutuksen*” ilmaus.

Demokratiaa vastustavan ja yleensä mielipiteiltään vastavallankumouksellisen porvariston edut vaativat proletariaatin vanhan puolueen *likvidointia*, hajottamista. Porvaristo levittää ja kannattaa kaikin tavoin kaikkia sellaisia aatteita, jotka on suunnattu työväenluokan puolueen *likvidoimiseen*. Porvaristo pyrkii aikaansaamaan sen, että luovutaan entisistä tehtävistä, että niitä „lyhennetään”, typistetään, karsitaan, muutetaan ne marroiksi, että Purishkevitskien ja kumpp. vallan perustusten päättävän hävittämisen asemesta tehdään sovinto tai sopimus heidän kanssaan.

Likvidaattoruus onkin tällaisten porvarillisten kieltäytymis- ja luopuruusaatteiden tuomista proletariaatin keskuuteen.

Sellainen on likvidaattoruuden *luokkamerkitys*, joka osoitettiin kolme ja puoli vuotta sitten *yksimielisesti* hyväksytyssä puolueen päätöksessä. Juuri sen vuoksi koko

puolue pitää likvidaattoruutta mitä vahingollisimpana ja vaarallisimpana, sellaisena, mikä vaikuttaa tuhoisasti työväenliikkeeseen ja työväenluokan itsenäisen (teoissa eikä sanoissa itsenäisen) puolueen yhteenliittämiseen.

Likvidaattoruus ei ole ainoastaan työväenluokan vanhan puolueen likvidoimista (s.o. hajallelaskemista, hajottamista), vaan se on myös proletariaatin *luokkaisenäisyyden* hävittämistä, proletariaatin tietoisuuden turmelemista *porvarillisilla* aatteilla.

Selitämme havainnollisesti tätä likvidaattoruuden arviointia seuraavassa kirjoituksessa, jossa esitämme täydellisinä likvidaattorien „Lutsh” lehden tärkeimmät päätelmät. Nyt teemme lyhyen yhteenvedon edellä sanotusta. Yleensä „lutshilaisten” ja varsinkin herrojen F. Danin ja Potresovin yritykset esittää asia sellaisessa valossa, että koko „likvidaattoruus” on muka pelkkää keksintöä, ovat valheellisuutensa puolesta hämmästyttävää kieroilua, jota harjoitetaan siinä uskossa, että „Lutshin” lukijat eivät ole lainkaan selvillä asiasta. Todellisuudessa, paitsi puolueen vuonna 1908 tekemää päätöstä, on olemassa puolueen vuonna 1910 *yksimielisesti* hyväksymä päätös, jossa on annettu tyhjentävä arvio likvidaattoruudesta, joka on työväenluokalle vaarallinen ja tuhoisa porvarillinen poikkeama proletariselta tieltä. Vain työväenluokan viholliset voivat salata tai sivuuttaa tämän arvion, jonka puolue on antanut.

III. LIKVIDAATTORIEN SUHTAUTUMINEN VUOSIEN 1908 JA 1910 PÄÄTÖKSIIN

Edellisessä kirjoituksessa („Pravda” № 95 (299)) me esitimme tarkalleen puolueen yksimielisesti hyväksymän päätöksen sanat siitä, että likvidaattoruus on proletariaattiin kohdistuvan porvarillisen vaikutuksen ilmaus.

Tämä päätös, kuten osoitimme, hyväksyttiin *tammikuussa vuonna 1910*. Tarkastelkaamme nyt niiden likvidaattorien käyttäytymistä, joilla on nyt uskallusta väittää, ettei mitään likvidaattoruutta ole ollut eikä ole.

Helmikuussa 1910, silloin juuri perustetun „Nasha Zarja” julkaisun 2. numerossa, herra Potresov kirjoitti suoraan, että „*ei ole olemassa puoluetta* ehjänä ja järjestyneenä hierarkiana” (s.o. „laitosten” asteikkona eli järjestelmänä) ja ettei voida likvidoida sitä, „*jota itse asiassa ei enää ole*”

olemassa järjestyneenä kokonaisuutena" (ks. „Nasha Zarja” vuodelta 1910, № 2, s. 61).

Tämä sanottiin sen jälkeen, kun oli kulunut kuukausi tai ei sitäkään puolueen yksimielisen päätöksen hyväksymisestä!

Ja maaliskuussa 1910 likvidaattorien toinen julkaisu, jota toimittivat samat henkilöt: Potresov, Dan, Martynov, Jezhov, Martov, Levitski ja kumpp., nimittäin aikakauslehti „Vozrozhdenije”⁴⁴, korosti ja selitti kansantajuisesti, mitä hra Potresovin sanat merkitsevät:

„Ei ole mitään likvidoitavaa, ja — lisäämme me (s.o. „Vozrozhdenijen” toimitus) puolestamme — haave tuon hierarkian uudelleen rakentamisesta sen entisessä, maanalaisessa muodossa on suorastaan vahingollista, taantumuksellista utopiaa, joka merkitsee sitä, että aikoinaan kaikkein realistisimman puolueen edustajat ovat kadottaneet poliittisen vaistonsa” („Vozrozhdenije”, 1910, № 5, s. 51).

Puoluetta ei ole, ja sen uudelleen rakentaminen on vahingollista utopiaa, — se on sanottu selvästi ja suoraan. Se on selvää ja suoranaista puolueesta luopumista. Siitä ovat luopuneet (ja kehottaneet työläisiä luopumaan) ne, jotka hylkäsivät maanalaisen puolueen ja alkoivat „haaveilla” julkisesta puolueesta.

Tätä maanalaisesta puolueesta eroamista kannatti sitten aivan selvästi ja avoimesti P. B. Axelrod vuonna 1912 sekä „Nevski Golosissa”⁴⁵ (v. 1912, № 6) että „Nasha Zarjassa” (№ 6, v. 1912).

„Ryhmäkuntien ulkopuolella olemisesta puhuminen tällaisen asiain-tilan vallitessa”, kirjoitti P. B. Axelrod, „on samanlaista kuin kamelien menettely, se on sekä itsensä että toisten pettämistä”. „Puolue-reformin eli oikeammin -vallankumouksen kannattajain suoranaisena velvollisuutena ja lykkäystä sietämättömänä tehtävänä on fraktion järjestöllinen muotoaminen ja yhteenliittäminen”.

Siis P. B. Axelrod kannattaa suoranaisesti *puoluevallankumousta*, toisin sanoen vanhan puolueen hävittämistä ja uuden puolueen perustamista.

Vuonna 1913 „Lutshin” 101. numerossa allekirjoituksetta julkaistussa toimituksen johtavassa kirjoituksessa sanottiin suoraan, että „siellä ja täällä työläispiireissä alkaa jopa virotakin ja lujittua myötätunto maanalaista järjestöä kohtaan” ja että se on „*murehduttava asia*”. Artikkelin kirjoittaja L. Sedov myönsi itse, että kirjoitus „sai aikaan

tyytymättömyyttä" vieläpä „Lutsh" lehdenkin taktiikan kannattajain keskuudessa („Nasha Zarja", v. 1913, № 3, s. 49). Sitä paitsi itse L. Sedovin selitykset olivat sen luontoisia, että ne herättivät uutta tyytymättömyyttä ja taaskin „Lutshin" kannattajassa, nimittäin An'issa, joka „Lutshin" 181. numerossa kirjoitti Sedovia vastaan. An kiistää Sedovin oletuksen, että muka „maalainen toiminta haittaa liikkeemme poliittista muotoutumista, sosialidemokraattisen työväenpuolueen rakentamista". An pilkkaa L. Sedovia, jonka artikkelissa jää „epämääräiseksi", onko maalainen toiminta toivottavaa.

„Lutshin" toimitus liitti An'in kirjoitukseen laajan jälkilauseen, jossa puolustetaan Sedovia ja lausutaan mielipide, että An „on väärässä arvostellessaan L. Sedovia".

Vastaavassa kohdassa käsittelemme sekä „Lutshin" toimituksen järkeilyjä että itse An'in likvidatorisia virheitä. Nyt ei ole puhe siitä. Nyt meidän on huolellisesti arvioitava se tärkein perusjohtopäätös, joka esittämistämme asiakirjoista seuraa*.

Koko puolue niin vuonna 1908 kuin myös vuonna 1910 tuomitsi ja hylkäsi likvidaattoruuden selittäen seikkaperäisesti ja selvästi, mikä on tuon virtauksen luokkajuuri ja miksi se on vaarallinen. *Kaikki* likvidaattorien sanoma- ja aikakauslehdet: sekä „Vozrozhdenije" (1909—1910), „Nasha Zarja" (1910—1913), „Nevski Golos" (1912) että „Lutsh" (1912—1913)**, *kaikki* ne toistavat puolueen mitä täsmälli-

* „Marxilaisuus ja likvidaattoruus" kokoelmassa Lenin vaihtol tämän kappaleen, „tärkein"-sanaan saakka, seuraavaan tekstiin (Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan):

„„Zhivaja Zhizn" lehden 8. numerossa (heinäkuun 19 p:nä 1913) V. Zaslutsh, toistettuaan kymmeniä likvidaattorien ajatuksia, kirjoitti: „on vaikea sanoa, autoiko vai häiritkö uusi järjestö (socialidemokraattien puolue)... työtä". On selvää, että nämä sanat merkitsevät samaa kuin puolueesta luopuminen. V. Zaslutsh puolustelee puolueesta pakenemista ja sanoo: järjestöt tyhjenivät „sen vuoksi, ettei niissä ollut sillä hetkellä mitään tekemistä". V. Z. luo aito anarkistisen teorian — „laaja kerros" puolueen *asemesta*. Katso tämän teorian seikkaperäistä erittelyä „Prosveshchenije" julkaisun 9. numerosta, v. 1913 (ks. tätä osaa, ss. 389—412. *Toim.*).

Mikä siis on...? *Toim.*

** „Marxilaisuus ja likvidaattoruus" kokoelmassa on lisäys: „ja „Novaja Rabotshaja Gazeta" (1913—1914)" sekä siihen liittyvä alaviite:

„Ks. esimerkiksi vuoden 1914 „Novaja Rabotshaja Gazetan" 1. numeroa, uuden vuoden pääkirjoitusta: „Julkiseen poliittiseen toiminnan puolueeseen jottava tie on samalla tie puolueyhtenäisyyteen" (julkisen puolueen rakentajain yhtenäisyyteen?). Tahi 5. numeroa vuodelta 1914: „(kaikkien niiden, työväenedustajakokousten järjestämisen tielle asetettujen esteiden) voittaminen ei olekaan mitään muuta kuin todellista taistelua yhdistymisvapauden, s.o. julkisen työväenliikkeen puolesta, joka on sidottu kiinteästi taistelun käymiseen sosialidemokraattisen työväenpuolueen julkisen olemassaolon puolesta". *Toim.*

simpien ja vieläpä yksimielisesti hyväksytyjen päätösten jälkeen sellaisia ajatuksia ja mielipiteitä, jotka ovat *aivan selvästi* likvidatorisia.

Yksinpä „Lutsh” lehdenkin kannattajat ovat olleet pakotettuja ilmoittamaan, että he eivät ole noiden mielipiteiden, tuon propagandan kannalla. Se on tosiasia. Sen vuoksi kirkuminen likvidaattorien „vainosta”, kuten Trotski, Semkovski ja monet muut likvidaattorien suojelijat tekevät, on suorastaan epärehellistä, sillä se on huutavaa totuuden vääristelyä.

Totuus, jonka yli *viiden* vuoden ajalta (1908—1913) esittämäni asiakirjat vahvistavat, on se, että puolueen kaikkia päätöksiä pilkaten likvidaattorit edelleenkin herjaavat ja vainoavat puoluetta, s.o. „maanalaisuutta”.

Jokaisen työläisen, joka aivan vakavasti haluaa päästä *itse* selville puolueen kipeistä kiistakysymyksistä, haluaa *itse* ratkaista nämä kysymykset,— jokaisen sellaisen työläisen on ennen kaikkea tultava käsittämään tämä totuus ryhtyen sitä varten itsenäisesti toimenpiteisiin edelläesitettyjen puoluepäätösten ja likvidaattorien mielipiteiden tutkimiseksi ja tarkastamiseksi. Puolueen jäsenen ja työväenpuolueen rakentajan nimen ansaitsee vain se, joka tutkii ja harkitsee huolellisesti ja ratkaisee itsenäisesti puolueensa kysymykset ja *kohtalon*. Ei voida suhtautua välinpitämättömästi siihen kysymykseen, onko puolue „syyllinen” likvidaattorien „vainomiseen” (s.o. liian jyrkkiin ja virheellisiin hyökkäilyihin) *vai* ovatko likvidaattorit syyppäitä puoluepäätösten *suoranaisesti rikkomiseen*, puolueen *likvidoinnin*, s.o. *hajottamisen, itsepintaiseen saarnaamiseen*.

On selvää, että puolue ei voi olla olemassa, ellei se taistele kaikin voimin puolueen hajottajia vastaan.

Esitettyämme tätä peruskysymystä koskevat asiakirjat annamme seuraavassa kirjoituksessa arvion „*julkisen puolueen*” puolesta harjoitetun propagandan *aatteellisesta sisällöstä*.

IV. LIKVIDAATTORUUDEN LUOKKAMERKITYS

Edellisissä kirjoituksissa („Pravda”, №№ 289, 299 ja 314) osoitimme, että kaikki marxilaiset niin vuonna 1908 kuin myös vuonna 1910 tuomitsivat peruuttamattomasti likvidaattoruuden pitäen sitä menneisyydestä luopumisena.

Marxilaiset selittivät työväenluokalle, että likvidaattoruus on porvarillisen vaikutuksen tuomista proletariaatin keskuuteen. Mutta *kaikki* likvidaattorien julkaisut vuodesta 1909 vuoteen 1913 ovat mitä törkeimmällä tavalla rikkoneet ja rikkovat marxilaisten päätöksiä.

Tarkastelkaamme tunnusta: „julkinen työväenpuolue” eli „taistelu julkisen puolueen puolesta”, jota likvidaattorit edelleenkin puolustavat „Lutshissa” ja „Nasha Zarjassa”.

Onko tämä tunnus marxilainen, proletaarinen, vaiko liberaalinen, porvarillinen?

Vastausta tähän kysymykseen ei ole etsittävä likvidaattorien tai joidenkin toisten ryhmien mielialoista ja suunnitelmista, vaan siitä, mitä nykykauden Venäjän yhteiskunnallisten voimasuhteiden analyysi osoittaa. Tunnuksien merkitystä eivät määrää niitä esittävien ihmisten aikomukset, vaan nimenomaan maan *kaikkien* luokkien voimasuhteet.

Maaorjuuttaja-tilanherrat ja *heidän* „byrokraatiensa” suhtaantuvat vihamielisesti kaikkiin poliittisen vapauden hengessä tehtäviin muutoksiin. Se on ymmärrettävää. Sen taloudellisen aseman vuoksi, joka porvaristolla on puolittain maaorjuuden aikaisessa takapajuisessa maassa, porvaristo *ei* voi olla pyrkimättä vapauteen. Mutta porvaristo pelkää kansan aktiivisuutta *enemmän* kuin taantumusta. Tämän totuuden vahvisti varsin havainnollisesti vuosi 1905; työväenluokka on käsittänyt sen mainiosti; vain opportunistiset ja puoliliberaaliset intelligentit eivät ole käsittäneet sitä.

Porvaristo on liberaalista ja vastavallankumouksellista. Tästä johtuu sen aivan naurettavan avuton ja surkea *reformistisuus*. Haaveillaan uudistuksista, mutta pelätään tehdä vakavasti selvä maaorjuuttajista, jotka eivät ole vain suostumatta uudistuksiin, vaan peruvat nekin, joihin ovat jo suostuneet. Saarnataan uudistuksista, mutta pelätään kansanliikettä. Pyritään työntämään syrjään maaorjuuttajia, mutta pelätään menettää *heidän* apunsa, pelätään menettää *omat* erioikeudet. Tällaisten luokkasuhteiden pohjalle on rakennettu kesäkuun 3 päivän järjestelmä, joka turvaa maaorjuuttajille kaikkivallan ja porvaristolle erioikeuksia.

Luokka-asemansa vuoksi proletariaatilla ei ole mitään mahdollisuutta „jakaa” erioikeuksia kenenkään kanssa tai *pelätä* sitä, että joku, kuka hyvänsä, menettää ne. Siksi ahdasmielisen omanvoitonpyyteen, viheliäs ja typerä reformismi on aivan vierasta proletariaatille. Ja talonpoi-

kaisjoukot, jotka toisaalta ovat äärettömän sorrettuja ja etuoikeuksien asemesta näkevät nälkää ja toisaalta ovat ehdottomasti pikkuporvarillisia, horjuvat kiertämättömästi liberaalien ja työläisten välillä.

Sellainen on objektiivinen tilanne.

Tästä tilanteesta seuraa ilmeisesti se johtopäätös, että julkisen työväenpuolueen tunnus on luokkasyntyperänsä puolesta vastavallankumouksellisten liberaalien tunnus. Se ei sisällä mitään muuta kuin reformismia; siinä ei ole vihjaustakaan siihen suuntaan, että proletariaatti, joka on ainoa täysin demokraattinen luokka, tietää, että sen tehtävänä on taistella liberaaleja vastaan vaikutuksesta kaikkiin demokraattisiin kerroksiin; siinä ei ole ajatustakaan maa-orjuuttajien, „byrokraatian” j.n.e. minkään erioikeuksien perustan hävittämisestä; siinä ei ole ajatustakaan poliittisen vapauden ja demokraattisen perustuslain yleisistä perusteista; sen sijaan se sisältää vaiteliaasti luopumisen entisestä, siis luopuruuden, sekä työväenpuolueen hajallelaskeamisen (likvidoinnin).

Lyhyesti sanoen: vastavallankumouksen aikakautena tämä tunnus *propagoi* työläisten keskuudessa *juuri sitä*, mitä liberaalinen porvaristo *tekee* omassa keskuudessaan. Siksi, ellei olisi likvidaattoreja, viisaiden progressistiporvarien *olisi pitänyt* löytää tai palkata intelligenttejä harjoittamaan tuollaista propagandaa työväenluokan keskuudessa!

Vain päättömät ihmiset voivat verrata likvidaattorien *sanoja* likvidaattorien *motiiveihin*. Heidän *sanojaan* on verrattava liberaalisen porvariston *tekoihin* ja objektiiviseen asemaan.

Silmäilkääpä noita *tekoja*. Vuonna 1902 porvaristo oli maanalaisen toiminnan *kannalla*. Se lähetti Struven julkaisemaan maanalaista „Osvobozhdenije” aikakauslehteä. Kun työväenliike johti lokakuun 17 päivään, niin liberaalit ja kadetit jättivät maanalaisen toiminnan sikseen ja sittemmin kieltäytyivät siitä julistaen sen tarpeettomaksi, järjettömyydeksi, synniksi ja jumalan kieltämiseksi („Vehi”)*. Maanalaisen toiminnan *asemesta* liberaalinen porvaristo alkoi *taistella julkisen puolueen puolesta*. Tämä on historiallinen

* „Marxilaisuus ja likvidaattoruus” kokoelmassa on sana „Vehi” jätetty pois ja lisätty tällainen alaviite:

„On olemassa mainio kirja „Vehi”, josta on julkaistu hyvin monia painoksia ja joka on näiden vastavallankumouksellisen liberalismiin aatteiden suurenmoinen yhteenveto”. *Toim.*

tosiasia, jonka kadettien (1905—1907) ja progressistien (1913) herkeämättömät laillistamisyrietykset ovat vahvistaneet.

Kadeteilla me tapaamme „julkisen toiminnan ja sen salaisen organisaation”; hyväntahtoinen, s.o. tiedoton, likvidaattori A. Vlasov on tulkinnut vain „omin sanoin” kadettien asioita.

Miksi sitten liberaalit luopuivat maanalaisesta toiminnasta ja hyväksyivät tunnuksen „taistelu julkisen puolueen puolesta”? Ehkä siksi, että Struve petti? Ei. Asia on juuri päinvastoin. Struve käänsi kelkkansa toisaalle sen vuoksi, kun koko porvaristo kääntyi toisaalle. Ja porvaristo kääntyi toisaalle, 1) sillä se sai joulukuun 11 p:nä 1905⁴⁶ erioikeuksia ja vieläpä kesäkuun 3 p:nä 1907 pääsi *siedetyn* opposition asemaan; 2) sillä se itse säikähti hirveästi kansanliikettä. Tunnus „taistelu julkisen puolueen puolesta” merkitsee „korkean politiikan” kieleltä yksinkertaiselle ja havainnolliselle kielelle käännettynä seuraavaa:

— Herrat tilanomistajat! älkää luulko, että me haluamme pyyhkäistä teidät pois maankamaralta. Ei. Kunhan siirrytte pikkusen, että mekin, porvarit, saamme istumasijaa (julkisen puolue),— kyllä me sitten puolustamme teitä viisi kertaa „viisaammin”, viekkaammin ja „tieteellisemmin” kuin Timoshkinin ja sablerilaiset papit⁴⁷.

Pikkuporvaritkin, narodnikit, ovat kadetteja seuraten hyväksyneet tunnuksen „taistelu julkisen puolueen puolesta”. Elokuussa 1906 herra Peshehonov ja „Ruskoje Bogatstvon” kumppanit kieltäytyivät maanalaisesta toiminnasta, julistivat „taistelun julkisen puolueen puolesta”, poistivat ohjelmastaan johdonmukaiset demokraattiset, „maanalaiset”, tunnukset.

Sen seurauksena, että nämä poroporvarit ovat reformistisesti jaaritelleet „laajasta ja julkisesta puolueesta”, he ovat — se on selvä kaikille — jääneet *ilman mitään* puoluetta, *ilman mitään* yhteyttä joukkoihin, ja kadetit ovat lakanneet yksinpä haaveilemastakin sellaisesta yhteydestä.

Näin ja vain näin, analysoimalla luokkien asemaa ja tutustumalla vastavallankumouksen yleiseen historiaan, voidaan tulla *käsittämään*, mitä on likvidaattoruus. Likvidaattorit ovat pikkuporvarillisia intelligenttejä, jotka porvaristo on lähettänyt työväen keskuuteen levittämään liberaalista turmelusta. Likvidaattorit ovat marxilaisuuden pettureita ja

demokratian pettureita. Tunnuksella „taistelu julkisen puolueen puolesta” he (samoin kuin liberaalit ja narodnikitkin) hämäävät menneisyydestä luopumista ja *työväenluokasta irtisanoutumista*. Se on tosiasia, jonka on vahvistanut sekä työväenkuuriassa toimitettu äänestys IV Duuman vaaleissa että työväen „Pravda” lehden syntyhistoria. Kaikille on ilmeistä, että yhteys joukkoihin on ollut vain niillä, jotka eivät ole luopuneet menneisyydestä ja jotka ovat osanneet käyttää „julkista toimintaa” ja kaikkia „mahdollisuuksia” yksinomaan *sen* hengessä, sen voimistamiseksi, lujittamiseksi ja kehittämiseksi.

Kesäkuun 3 päivän järjestelmän aikana ei voinut muuten ollakaan.

Siitä, miten likvidaattorit (s.o. liberaalit) ovat „supistaneet” ohjelmaa ja taktiikkaa, puhumme seuraavassa kirjoituksessa.

V. TUNNUS „TAISTELU JULKISEN PUOLUEEN PUOLESTA”

Edellisessä kirjoituksessa („Pravda” № 122) käsitelimme „julkinen puolue” eli „taistelu julkisen puolueen puolesta” tunnuksen objektiivista, s.o. luokkien välisten suhteiden määräämää, merkitystä. Tämä tunnus on porvariston taktiikan orjamaista toistamista, porvariston, jonka luopumista vallankumouksesta eli jonka vastavallankumouksellisuutta se ilmaisee oikein.

Tarkastelkaamme eräitä, likvidaattorien keskuudessa varsin tavanomaisia „taistelu julkisen puolueen puolesta” tunnuksen puolusteluyrityksiä. Niin Majevski, Sedov kuin myös Dan ja yleensä kaikki „lutshilaiset” yrittävät sekoittaa julkisen puolueen ja julkisen työn tai *toiminnan*. Tällainen sekoittaminen on suoranaista sofistikkua, leikittelyä, lukijain petkuttamista.

Ensinnäkin, sosialidemokratian julkinen toiminta vuosina 1904—1913 on *tosiasia*. Julkinen puolue on intelligenttien *korulause*, jolla verhotaan puolueesta luopumista. Toiseksi, puolue on monta kertaa tuominut likvidaattoruuden, s.o. julkisen puolueen tunnuksen. Mutta puolue ei ole ollut vain tuomitsematta julkista toimintaa, vaan on päinvastoin tuominut ne, jotka ovat hylänneet sen tai luopuneet siitä. Kolmanneksi, vuosina 1904—1907 oli *kaikkien*

sosialidemokraattien julkinen toiminta *erikoisen* vilkasta. Mutta sosialidemokratian *ainoakaan* virtaus, *ainoakaan* ryhmä ei esittänyt silloin tunnusta „taistelu julkisen puolueen puolesta”!

Se on historiallinen tosiasia. Niiden, jotka haluavat *käsitellä*, mitä on likvidaattoruus, on ajateltava tätä tosiasiaa.

Häiritsikö julkista toimintaa vuosina 1904—1907 se, ettei ollut tunnusta „taistelu julkisen puolueen puolesta”? Ei laisinkaan.

Miksi tuollainen tunnus ei *silloin* tullut sosialidemokraattien mieleen? Juuri siksi, että silloin ei vielä riehunut vastavallankumous, joka on johdattanut osan sosialidemokraateista äärimmäiseen opportunistisiin. Silloin oli *liiankin selvää*, että tunnus „taistelu julkisen puolueen puolesta” on opportunistinen korulause, että se merkitsee luopumista „maanalaisuudesta”.

Ajatelkaahan, herrat, mikä merkitys on tällä historiallisella käänteellä: vuoden 1905 kaudella, jolloin julkinen toiminta oli loistavaa, *ei ollut* tunnusta „taistelu julkisen puolueen puolesta”; vastavallankumouksen kaudella, jolloin julkinen toiminta on ollut heikompaa, osa sosialidemokraateista on (porvariston perässä) alkanut kannattaa „maanalaisuudesta” luopumisen ja „julkisen puolueen puolesta taistelemisen” tunnusta.

Voiko tällaisen käänteiden olemus ja luokkamerkitys olla tosiaankin vielä epäselvä?

Vihdoin neljäs ja tärkein seikka. Julkinen toiminta voi olla (ja havaitsemme sen olevan) *kahdenlaista*, kahteen jyrkästi vastakkaiseen suuntaan tähtäävää: sellaista, jota suoritetaan vanhan puolustamiseksi ja täydellisesti sen *hengessä*, sen tunnusten ja taktiikan *nimessä*, ja sellaista, jota suoritetaan vanhaa *vastaan*, siitä luopumisen, sen merkityksen, sen tunnusten väheksymisen ja muun sellaisen nimessä.

Näiden kahden, toisilleen periaatteellisesti vihamielisen ja keskenään sovittamattoman julkisen toiminnan muodon olemassaolo on mitä eittämättömin historiallinen tosiasia vuosien 1906 (kadetit ja hra Peshehonov kumppaneineen) ja 1913 („Lutsh”, „Nasha Zarja”) välisenä kautena. Voidaanko tämän jälkeen kuunnella hymyilemättä yksinkertaista ihmistä (eli ihmistä, joka hetkeksi heittäytyy yksinkertaiseksi), kun hän juttelee: mistä tässä oikeastaan kiistellään, kun kummatkin harjoittavat julkista toimintaa?

Ystävä hyvä, tässä kiistellään juuri siitä, onko tuota toimintaa harjoitettava „maanalaisuuden” puolustamiseksi ja sen hengessä vaiko sen väheksymisen tarkoituksessa, sitä vastaan, ei sen hengessä! Kiistaa käydään vain — yksinomaan „vain!” — siitä, tehdäänkö tätä julkista työtä liberaalisessa vaiko johdonmukaisessa demokraattisessa hengessä. Kiistaa käydään „vain” siitä, voidaanko rajoittua julkiseen työhön: muistakaahan herra liberaali Struvea, joka ei rajoittunut siihen vuonna 1902, mutta vuosina 1906—1913 „on rajoittunut” siihen täydellisesti!

Meidän likvidaattorimme „Lutshista” eivät jaksa mitenkään käsittää sitä, että tunnuksella „taistelu julkisen puolueen puolesta” työläisten keskuuteen tuodaan liberaalisia (struvelaisia) aatteita, jotka on verhottu „melkein marxilaiten” sanapahasten riekaleihin.

Tai ottakaa itse „Lutsh” lehden toimituksen mielipide, jonka se lausui vastauksessaan An’ille (№ 181):

„...„Sosialidemokraattinen puolue ei muodostu yksinomaan niistä harvoista tovereista, joiden on olosuhteiden pakosta toimittava maanalaisesti. Sillä jos puolue käsittäisi vain ne, jotka toimivat maanalaisesti, niin kuinka paljon jäseniä siinä silloin olisi? 2—3 sataa? Entä mihin joutuisivat ne tuhannet, jopa kymmenet tuhannet työläiset, joiden hartioilla tosiasiallisesti on koko sosialidemokraattinen toiminta?”

Harkitseva ihminen voi jo tämän lausunnon perusteella sanoa, että tuollaiset järkeilijät ovat liberaaleja. He puhuvat ensinnäkin silkkää valetta „maanalaisuudesta”: sen mukana on paljon enemmän kuin „satoja”. Toiseksi, puolueen jäsenten lukumäärä kaikkialla maailmassa on „suppea” verrattuna niihin työläisiin, jotka tekevät sosialidemokraattista työtä. Esimerkiksi Saksassa on sosialidemokraattisessa puolueessa vain 1 miljoona jäsentä, mutta vaaleissa sosialidemokraatit saavat noin 5 miljoonaa ääntä, ja proletaareja taas on lähes 15 miljoonaa. Puolueen jäsenmäärän ja sosialidemokraattien lukumäärän suhdeluvun eri maissa määrää historiallisten olojen erilaisuus. Kolmanneksi, meillä ei ole mitään, mikä korvaisi „maanalaisuuden”. Puoluetta vastustaessaan „Lutsh” siis vetoaa puolueettomiin eli puolueen ulkopuolella oleviin työläisiin. Tämä onkin liberaalin tavallinen menetelmä, kun hän yrittää irroittaa joukot niiden tietoisesta etujoukosta. „Lutsh” ei käsitä puolueen suhdetta luokkaan, aivan samoin kuin sitä eivät käsitäneet vuosina 1895—1901 „ekonomistit”. Neljänneksi,

„socialidemokraattinen työ” on meillä toistaiseksi todella socialidemokraattista työtä vain silloin, kun sitä tehdään entisessä *hengessä*, vanhojen tunnusten nimessä.

„Lutshin” järkeilyt ovat liberaalisten intelligensttien järkeilyä, jotka eivät halua mennä todella olemassa olevaan puoluejärjestykseen, vaan yrittävät *hajottaa* tämän järjestön usuttamalla puolueetonta, hajanaista, vähätietoista väkeä sen kimppuun. Niin menettelevät saksalaisetkin liberaalit, jotka puhuvat, että socialidemokraatit eivät edusta proletariaattia, sillä heidän „puolueessaan” on „vain” viidestoista osa proletariaatista!

Tarkastelkaamme vielä tavallisempaa „Lutshin” järkeilyä: „me” olemme sellaisen julkisen puolueen kannalla „kuin on Euroopassa”. Liberaalit ja likvidaattorit haluavat sellaista perustuslakia ja julkista puoluetta „kuin on Euroopassa” *tänään*; mutta he eivät halua kulkea sitä tietä, jota kulkien Eurooppa on tullut siihen, mitä siellä on tänään.

Likvidaattori ja bundilainen Kossovski opettaa meitä „Lutshissa” seuraamaan itävaltalaisten esimerkkiä. Hän unohtaa vain sen, että itävaltalaisilla on ollut perustuslaki *vuodesta 1867 lähtien*, ja sitä ei olisi voinut olla ilman 1) vuoden 1848 liikehtimistä, 2) ilman syvää valtiollista kriisiä vuosina 1859—1866, jolloin työväenluokan *heikkous* soi Bismarckille ja kumpp. mahdollisuuden *selviytyä* pulasta kuuluisan „ylhäältä käsin suoritettun vallankumouksen” avulla. Mitä Kossovskin, Danin, Larinin ja kaikkien „lutshilaisten” neuvoista sitten seuraa?

Vain se, että he auttavat kriisimme ratkaisemista *ehdotto-*
masti „ylhäältä käsin suoritettavan vallankumouksen” hengessä! Mutta heidän tuollainen toimintansa *onkin* stoly-pinilaisen työväenpuolueen „toimintaa”.

Katsommepa minne hyvänsä, niin kaikkialla näemme likvidaattorien luopuneen sekä marxilaisuudesta että demokratiasta.

Seuraavassa kirjoituksessa käsittelemme seikkaperäisesti heidän sitä päätelmäänsä, että meidän socialidemokraattisia tunnuksiamme on typistettävä.

VI

Tarkastelkaamme nyt, miten likvidaattorit ovat typistäneet marxilaisia tunnuksia. Tämä voitaisiin tehdä parhaiten siten, että otettaisiin käsiteltäväksi heidän elokuun konfe-

rensinsä päätökset, mutta ymmärrettävistä syistä niitä voidaan käsitellä vain ulkomaisessa lehdistössä. Meidän on tässä otettava käsiteltäväksi „Lutsh”, jossa (№ 108 (194)) julkaistussa L. S:n⁴⁸ kirjoituksessa on selitetty erikoisen tarkasti koko likvidaattoruuden olemus, koko sen henki.

Hra L. S. kirjoittaa:

„...Edustaja Muranov tunnustaa toistaiseksi vain kolme osavaatimusta, ne kolme valaskalaa, joiden varaan, kuten tunnettua, oli rakennettu leninilaisten vaaliohjelma: valtiojärjestelmän täydellinen demokratisointi, kahdeksan tunnin työpäivä ja maan luovuttaminen talonpojille. Samalla kannalla on edelleen „Pravdakin”. Me sen sijaan samoin kuin koko Euroopankin sosialidemokratia” (lue: „me samoin kuin Miljukovkin, joka vakuutti, että meillä on, luojan kiitos, perustuslaki”) „pidämme osavaatimusten esittämistä agitaatiokkeinona, jolla voi olla menestystä vain silloin, kun siinä otetaan huomioon työväenjoukkojen jokapäiväinen taistelu. Vain sen, jolla toisaalta on periaatteellinen merkitys työväenliikkeen jatkuvalla kehitykselle ja joka toisaalta voi muodostua joukoille ajankohtaiseksi,—vain sen me katsoimme sellaiseksi, joka voidaan esittää juuri sinä osavaatimuksena, johon sosialidemokratian huomio on tällä hetkellä keskitettävä. Kolmesta „Pravdan” esittämästä vaatimuksesta vain yksi — kahdeksan tunnin työpäivä — on sellainen, että sillä on ja voi olla merkitystä työläisten jokapäiväisessä taistelussa. Toiset kaksi vaatimusta voivat tällä hetkellä olla propagandan kohteina, mutta eivät agitaation kohteina. Propagandan ja agitaation eroavaisuudesta katso loistavia sivuja G. V. Plehanovin kirjasesta „Taistelu nälänhätää vastaan” (L. S. iski nyt harhaan: hänen on „raskasta” muistella Plehanovin polemiikkia vuosina 1899—1902 „ekonomisteja” vastaan, joita L. S. jäljentää!).

„Kahdeksan tunnin työpäivän lisäksi tällaisena osavaatimuksena, jonka sekä työväenliikkeen tarpeet että koko Venäjän elämänkulku on nostanut esiin, on yhdistymisvapauden, kaiken sellaisen järjestäytymisen vapauden vaatimus, johon kuuluu myös kokoontumis- ja sananvapaus, suullisen ja painetun sanan vapaus”.

Sellaista on likvidaattorien taktiikka. Se, mitä L. S. kuvaillee sanoilla „täydellinen demokratisointi j.n.e.”, enempää kuin sekään, mitä hän nimittää „maan luovuttamiseksi talonpojille”,—ei ole nähkääs „joukoille ajankohtaista”, se ei ole „työväenliikkeen tarpeiden” ja „koko Venäjän elämänkulun” esille nostamaa!! Kuinka vanhoja tuollaiset järkeilyt ovatkaan ja kuinka tuttuja ne ovat niille, jotka muistavat Venäjän marxilaisen toiminnan *historian*, sen monivuotisen taistelun demokraattien tehtävistä luopuneita „ekonomisteja” vastaan! Kuinka taitavasti „Lutsh” toistelee Prokopovitshin ja Kuskovan katsomuksia, noiden ihmisten katsomuksia, jotka *silloin* yrittivät johdattaa työläisiä liberalismin tielle!

Mutta analysoikaamme tarkemmin „Lutshin” järkeilyä. Terveen järjen kannalta katsoen tuo järkeily on suorastaan jonkinlaista mielenvikaisuutta. Voidaanko tosiaankin, ellei olla sekapäisiä, väittää, että edellä mainittu „talonpoikia koskeva” (s.o. talonpoikien etua silmälläpitäen esitetty) vaatimus *ei* ole „joukoille ajankohtainen”? että se *ei* ole „työväenliikkeen tarpeiden ja koko Venäjän elämänkulun esille nostama”? Se ei ole vain valetta, vaan se on kerrassaan järjetöntä. Koko XIX vuosisadan historia Venäjällä, koko „Venäjän elämänkulku” *on nostanut esille* tämän kysymyksen ja *tehnyt* siitä ajankohtaisen ja mitä ajankohtaisimman kysymyksen, mikä on tullut esille *kaikessa* Venäjän lainsäädännässäkkin. Miten „Lutsh” saattoi päätyä tuollaiseen hirvittävään valheeseen?

Se ei voinut olla päätyemättä siihen, sillä „Lutsh” on *liberaalisen* politiikan orjuuttama, ja liberaalit ovat uskollisia itselleen, kun he hylkäävät (tai „Lutshin” tapaan lykkäävät tuonnemmaksiksi) talonpoikia koskevan vaatimuksen. Liberaalinen porvaristo tekee niin, sillä sen *luokka*-asema pakottaa sitä pyrkimään tilanherrain suosioon ja vastustamaan kansanliikettä.

„Lutsh” tuo työläisten keskuuteen liberaalisten tilanherrain aatteita ja harjoittaa petosta demokraattista talonpoikaistoa kohtaan.

Menkäämme edelleen. Onkohan niin, että vain liittoutumisvapaus on „ajankohtainen”? entä henkilöllinen koskemattomuus? entä nuuskimisen ja mielivallan lopettaminen? entä yleinen j.n.e. äänioikeus? entä yksikamarinen järjestelmä? j.n.e. Jokainen kehittynyt työläinen, jokainen äskeisen menneisyyden muistava tietää mainiosti, että kaikki tämä on ajankohtaista. Tuhansissa kirjoituksissaan ja puheissaan kaikki liberaalit ovat tunnustaneet, että kaikki tämä on ajankohtaista. Miksi sitten „Lutsh” julistaa ajankohtaiseksi vain yhden *vapauden*, vaikkapa se olisikin tärkein, mutta pyyhkii pois poliittisen vapauden, demokratian ja perustuslaillisen järjestelmän perusehdot, työntää ne syrjään, luovuttaa ne „propaganda”-arkistoon, poistaa agitation-piiristä?

Siksi ja vain siksi, että „Lutsh” ei hyväksy sitä, mitä *liberaalitkaan eivät hyväksy*.

Kun asiaa katsotaan siltä kannalta, miten ajankohtaisia joukoille ovat työväenliikkeen tarpeet, ja Venäjän elämän-

kulun kannalta, niin Muranovin ja „Pravdan” kolmen vaatimuksen (sanomme lyhyiden vuoksi: johdonmukaisten marxilaisten vaatimukset) välillä *ei ole* mitään eroa. Sekä työläisiä että talonpoikia koskevat vaatimukset samoin kuin yleispoliittisetkin vaatimukset ovat joukoille *yhtä* ajankoh- taisia, ja ne *kaikki* ovat työväenliikkeen tarpeiden ja „koko Venäjän elämänkulun” esille nostamia. Maltillisuuden ja sääntillisyyden palvojallemme mieleisen „osittaisuuden” kan- nalta katsoen nämä kolme vaatimusta ovat samaten yhtä- läisiä: ne ovat „osittaisia” suhteessa lopulliseen, mutta ne ovat hyvin korkeita esimerkiksi suhteessa „Eurooppaan” yleensä.

Miksi „Lutsh” hyväksyy 8 tunnin työpäivän, mutta hyl- kää kaiken muun? Miksi se on ratkaissut työläisten *edestä*, että 8 tunnin työpäivällä „on merkitystä” heidän jokapäiväi- sessä taistelussaan, mutta yleispoliittisilla ja talonpoikia koskevilla vaatimuksilla *ei ole* sellaista merkitystä? Tosi- asiat sanovat meille toisaalta sen, että työläiset esittävät jokapäiväisessä taistelussa sekä yleispoliittisia että talon- poikaistoa koskevia vaatimuksia, ja toisaalta sen, että he *taistelevat* usein työpäivän vähäisemmänkin supistamisen puolesta.

Mistä sitten on kysymys?

Siitä, että „Lutsh” on reformistinen ja että se *säilyttää* tuon liberaalisen rajoittuneisuutensa tavallisesti „joukko- jen”, „historian kulun” ja muun sellaisen kontolle.

Yleensä reformismi on sellaista, että ihmiset agitoivat vain niiden muutosten puolesta, jotka eivät vaadi van- han, hallitsevan luokan tärkeimmän perustan hävittämistä, muutosten puolesta, jotka ovat *yhteensovittavissa* tuon perustan *säilymisen* kanssa. Kahdeksan tunnin työpäivä on yhteensovittavissa pääoman vallan säilymisen kanssa. Venäläiset liberaalit ovat itsekin valmiit („mahdollisuuden mukaan”) allekirjoittamaan tämän vaatimuksen saadakseen työläiset puolelleen. Sen sijaan ne vaatimukset, joiden puo- lesta „Lutsh” ei halua „agitoida”, *eivät ole yhteensovitta- vissa* esikapitalististen, maaorjuuden aikaisten perusteiden säilymisen kanssa.

„Lutsh” karkottaa agitaatiosta juuri sen, mitä eivät voi hyväksyä liberaalit, jotka eivät halua tilanherrain vallan syrjäyttämistä, vaan ainoastaan vallan ja erioikeuksien

jakoa heidän kanssaan. „Lutsh” karkottaa juuri sen, mikä ei ole yhteensovittavissa reformismin näkökannan kanssa.

Siihen on koira haudattuna.

Ei Muranov, ei „Pravda” eikä kukaan marxilaisista kiellä osavaatimuksia. Se on turhaa puhetta. Esimerkkinä siitä on työväenvarakuutus. Me emme hyväksy sitä, että kansaa *petetään* jaarituksilla osavaatimuksista ja *reformismilla*. Me hylkäämme utopistisen, omanvoitonpyyteen ja valheellisen, perustuslaillisten harhakuvien varaan rakennetun, tilanherrain edessä nöyristelemisen henkeä uhkuvan, nykypäivien Venäjällä esiintyvän *liberaalisen reformismin*. Siinä on asian ydin, jota „Lutsh” sotkee ja hämää puhumalla „osavaatimuksista” yleensä, vaikka se itsekin tunnustaa, ettei Muranov eikä „Pravdakaan” kiellä vissejä „osavaatimuksia”.

„Lutsh” tyypistää marxilaisia tunnuksia, sovittelee niitä ahtaisiin, reformistisiin, liberaalisiin kaavoihin ja sillä tavalla tuo porvarillisia aatteita työläisten keskuuteen.

Marxilaisten taistelu likvidaattoreja vastaan ei ole mitään muuta kuin sen taistelun ilmaus, jota eturivissä kulkevat työläiset käyvät liberaalisia porvareita vastaan vaikutuksesta kansanjoukkoihin, niiden poliittisesta valistamisesta ja kasvattamisesta.
